

Č.j.: VP/S 79/02-160

V Brně dne 7. července 2002

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení zahájeném dne 13.6.2002 na základě žádosti České republiky - Ministerstva financí ČR ze dne 10.6.2002 o povolení výjimky ze zákazu veřejné podpory podle § 6 odst.1 zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře ve spojení s § 18 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), rozhodl podle § 6 odst. 3 písm. b) zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře takto :

Veřejná podpora ve formě poskytnutí garance Českou konsolidační agenturou společnosti ŠKODA JS a.s. ve prospěch komerční banky, která provede vystavení akontační záruky pro financování projektu „Obnova systému kontroly Jaderné elektrárny Dukovany“ ve výši 401 mil. Kč,

se povoluje

za těchto podmínek:

- 1. Ministerstvo financí České republiky do šesti měsíců ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí předloží Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže restrukturalizační nebo likvidační plán společnosti ŠKODA JS a.s. nebo prokáže, že garance poskytnutá Českou konsolidační agenturou zanikla,**
- 2. Poskytnutí veřejné podpory společnosti ŠKODA JS a.s. na základě tohoto rozhodnutí je povoleno na dobu šesti měsíců ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí nebo pokud poskytovatel předloží ve stanovené lhůtě restrukturalizační plán společnosti ŠKODA JS a.s., do doby, než nabude právní moci rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení, zahájeném na základě předloženého restrukturalizačního plánu, ve věci povolení výjimky ze zákazu veřejné podpory na restrukturalizaci společnosti ŠKODA JS a.s.**

Odůvodnění:

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) obdržel dne 13.6.2002 žádost o povolení výjimky (dále jen „žádost“) podle § 6 odst. 1 zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře (dále jen „zákon“), kterou podalo Ministerstvo financí ČR dopisem ze dne 10.6.2002, č.j. 501/56315/20021.

I. Údaje získané z žádosti o povolení výjimky :

- poskytovatelem veřejné podpory je Česká republika - Ministerstvo financí ČR,
- ministerstvem odpovědným za poskytnutí veřejné podpory je Ministerstvo financí ČR,
- název veřejné podpory je ŠKODA JS, a.s. Poskytnutí garance Českou konsolidační agenturou společnosti ŠKODA JS, a.s ve výši 401 mil. Kč ve prospěch komerční banky, která provede vystavení akontační záruky č2.,
- základem pro poskytnutí veřejné podpory je usnesení vlády č. 521 ze dne 22. 5. 2002,
- druhem veřejné podpory je veřejná podpora ad hoc na záchranu.

II. Podklady pro rozhodnutí

- žádost o povolení výjimky podle ustanovení § 6 zákona,
- usnesení vlády České republiky ze dne 22. 5. 2002 č. 521, k návrhu na zařazení vybraných společností do restrukturalizačních plánů EXIT a ROZVAHA,
- materiál „Podklady pro zpracování žádosti o povolení výjimky dle § 6 zákona pro individuální poskytnutí podpory pro restrukturalizaci – ŠKODA JS a.s.“,
- dopis Ministerstva financí ČR ze dne 6.8.2001, č.j. 501/66657/2001, obsahující finanční podklady společnosti ŠKODA JS a.s.,
- auditorská zpráva k 31. prosinci 2000,
- stanovisko České konsolidační agentury, týkající se podmínek poskytnutí ručitélského prohlášení,
- stanovisko CITIBANK a.s, týkající se podmínek poskytnutí záruky.

III. Vymezení účastníka řízení

Jediným účastníkem řízení o povolení výjimky je v souladu s § 3 písm. c) ve spojení s § 6 odst. 1 zákona o veřejné podpoře Ministerstvo financí ČR.

IV. Charakteristika příjemce veřejné podpory

Příjemcem veřejné podpory je společnost ŠKODA JS a.s., která je 100% dceřinou společností ŠKODA HOLDING a.s., ve které 51,6% akcií vlastní ŠKODA a.s., která je v konkurzu a 48,4% akcií vlastní Česká konsolidační agentura. Nosným výrobním programem

ŠKODY JS a.s. jsou dodávky jaderné technologie, zařízení pro chemii, petrochemii, rafinérství a strojírenských výrobků.

V. Druh a forma navrhované veřejné podpory

Veřejnou podporu představuje poskytnutí garance Českou konsolidační agenturou společnosti ŠKODA JS a.s. ve prospěch komerční banky, která provede vystavení akontační záruky pro financování projektu „Obnova systému kontroly Jaderné elektrárny Dukovany“ ve výši 401 mil. Kč,

VI. Ekonomicko-právní analýza

V § 1 odst. 1 zákona je upraven postup při posuzování slučitelnosti veřejné podpory se závazky vyplývajícími z Evropské dohody (sdělení č. 7/1995 Sb., o sjednání Evropské dohody zakládající přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně jedné a Českou republikou na straně druhé). Čl. 64 odst. 1 bod iii) Evropské dohody stanoví, že neslučitelná s řádným působením této dohody, v míře, jíž může být dotčen obchod mezi Českou republikou a Společenstvím, je jakákoliv veřejná podpora, která narušuje soutěž nebo hrozí jejím narušením v důsledku zvýhodňování některých podnikatelských jednotek nebo výroby určitého zboží. Čl. 3 Evropské dohody stanoví, že Rada přidružení přijme do tří let od vstupu této dohody v platnost nezbytná pravidla pro provádění odstavců 1 a 2. Tato pravidla byla přijata dne 24.6.1998 s účinností od 11.7.1998 (sdělení č. 225/1998 Sb., o sjednání Rozhodnutí č.1/98 Rady přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně jedné a Českou republikou na straně druhé ze dne 24.6. 1998 o přijetí prováděcích pravidel pro uplatnění ustanovení o státní podpoře uvedených v čl. 64 odst. 1 bodu iii) a odst. 2, podle čl. 64 odst.3 Evropské dohody zakládající přidružení mezi ES a jejich členskými státy na straně jedné a Českou republikou na straně druhé, a v čl. 8 odst. 1 bodu iii) a odst. 2 Protokolu 2 k této Dohodě o výrobcích ESUO, dále jen „Prováděcí pravidla“). Čl. 2 Prováděcích pravidel stanoví, že posouzení slučitelnosti jednotlivých rozhodnutí o podpoře a programů s Evropskou dohodou bude probíhat na základě kritérií vyplývajících z uplatnění pravidel článku 92 Smlouvy o založení Evropského společenství, včetně současné a budoucí sekundární legislativy, systémů, směrnic a dalších příslušných administrativních nařízení platných v ES, jakož i precedenčního práva Soudu první instance a Soudního dvora a zvláštních pokynů, které budou vypracovány podle článku 4 odst. 3 Prováděcích pravidel.

V § 3 písm. a) zákona o veřejné podpoře se stanoví, že veřejnou podporou se rozumí jakákoliv forma podpory, včetně programů veřejné podpory nebo výhod zvýhodňujících podnikání nebo odvětví výroby poskytovaná Českou republikou, ministerstvem, jiným správním orgánem, orgánem samosprávy nebo poskytovaná z veřejných prostředků, přičemž veřejnými prostředky se rozumí dle písm. b) § 3 zákona prostředky státního rozpočtu včetně prostředků splatných a neuhrazených, prostředky státních finančních aktiv, státních fondů, Fondu národního majetku České republiky, veřejného zdravotního pojištění, České národní banky, prostředky rozpočtů územních samosprávných celků a prostředky právnických osob vlastněných státem plně nebo v míře, která mu v nich umožňuje vykonávat kontrolu, pokud jsou tyto prostředky používány způsobem neodpovídajícím principům trhu.

Dle § 2 odst.1 zákona je veřejná podpora poskytována způsobem narušujícím nebo hrozícím narušení soutěže, tím, že zvýhodňuje určité podnikání nebo odvětví výroby, v míře, jíž může být dotčen obchod mezi Českou republikou a členskými státy Evropské unie, neslučitelná se závazky České republiky vyplývajícími z Evropské dohody a je zakázána. Dle § 2 odst. 2 zákona platí zákaz veřejné podpory podle odst. 1 pokud tento zákon nestanoví jinak nebo pokud Úřad nepovolil výjimku.

Garance České konsolidační agentury má být v tomto případě poskytnuta ve prospěch společnosti ŠKODA JS a.s., která se nachází v nestabilní finanční situaci a čelí reálnému riziku konkurzního řízení, přičemž nebylo prokázáno, že by racionálně jednající soukromý investor rovněž garanci poskytl. Na základě těchto skutečností dospěl Úřad k závěru, že se v tomto případě nejedná o tzv. princip soukromého investora.

Tento závěr Úřadu má oporu v čl. 17 Pravidel pro záchranu a restrukturalizaci firem v obtížích – publikovaných v Official Journal C 288, 9.10.1999, kde je uvedeno, že: Pokud je financování státem poskytováno nebo garantováno podniku, který má finanční potíže, je nutno považovat za pravděpodobné, že finanční převody obsahují veřejnou podporu.

Vzhledem k tomu, že se jedná o výhodu poskytnutou prostřednictvím státní agentury, realizace tohoto opatření zvýhodní ŠKODU JS a.s. tím, že jí umožní pokračovat v podnikání a účastnit se tak i nadále hospodářské soutěže na trhu dodávek jaderných technologií, zařízení pro chemii, petrochemii, rafinérství a strojírenských výrobků, část produkce bude exportována do zahraničí, jsou posuzovaná opatření způsobilá narušit hospodářskou soutěž s možným dopadem na obchod mezi ČR a členskými státy Evropské unie.

Z výše uvedených důvodů byla navrhaná opatření ve prospěch ŠKODY JS a.s. posouzena jako veřejná podpora podle § 2 odst. 1 zákona, která je obecně zakázaná, pokud zákon nestanoví jinak nebo nebude povolena výjimka.

Při posuzování slučitelnosti veřejné podpory se závazky vyplývajícími z Evropské dohody je třeba postupovat v souladu s následujícími předpisy ES, jimiž jsou:

- Pravidla pro záchranu a restrukturalizaci firem v obtížích – publikovaná v Official Journal C 288, 9.10.1999 (dále jen „Pravidla“).
- Aplikace článků 92 a 93 Smlouvy o Evropském hospodářském společenství na podíly veřejných institucí (Bulletin EC 91984).

ŠKODA JS a.s. v současné době nemá stabilní vlastnické zázemí (100% vlastníkem je ŠKODA HOLDING, a.s.), které by zajistilo financování ze strany komerčních bank a vytvořilo další nezbytné předpoklady k zajištění životaschopnosti společnosti. Restrukturalizace společnosti ŠKODA JS a.s., bude řešena až v rámci restrukturalizace celé ŠKODA HOLDING a.s., přičemž další postup České konsolidační agentury navrhne její poradce - společnost J.P Morgan. Úřad proto usoudil, že v případě ŠKODY JS a.s se jedná o veřejnou podporu pro záchranu.

Veřejná podpora pro záchranu musí, podle čl. 23 Pravidel, splňovat následující podmínky:

- a) Veřejná podpora se musí skládat z podpory likvidity ve formě půjčky nebo ručení za půjčky. V obou případech musí být půjčka poskytnuta při úrokové sazbě nejméně srovnatelné se sazbami u půjček poskytovaných zdravým podnikům.

Záruka společnosti (...) bude vystavena za běžných obchodních podmínek – tj. za poplatek 2,5% p.a. při splatnosti do jednoho roku. Česká konsolidační agentura bude rovněž požadovat standardní úhradu za vystavení ručitelského prohlášení dle svého sazebníku – tj. v minimální výši 1,3% p.a. (na pokrytí dodatečných nákladů na zajištění likvidních prostředků pro případ plnění, provozní režie a nákladů na kapitál) a obchodní marži až ve výši 5% p.a., kterou bude schvalovat představenstvo České konsolidační agentury.

- b) Veřejná podpora musí být spojena s půjčkami, které mají být uhrazeny během dvanácti měsíců po vyplacení poslední splátky podniku.

Ve výroku tohoto rozhodnutí byla stanovena podmínka, že poskytnutí garance ve prospěch ŠKODY JS a.s. je limitováno délkou šesti měsíců ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí nebo pokud poskytovatel předloží ve stanovené lhůtě restructuralizační plán společnosti ŠKODA JS a.s., do doby, než nabude právní moci rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení, zahájeném na základě předloženého restructuralizačního plánu, ve věci povolení výjimky ze zákazu veřejné podpory na restructuralizaci společnosti ŠKODA JS a.s. Výše uvedená podmínka Úřadu byla stanovena v souladu s čl. 24 Pravidel.

- c) Veřejná podpora musí být oprávněna na základě vážných sociálních potíží a nesmí mít nadměrné nepříznivé vedlejší účinky na ostatní členské státy.

V případě ukončení činnosti společnosti ŠKODA JS a.s. by přišlo o zaměstnání nejméně 1100 zaměstnanců této společnosti s možnými dopady i na další subjekty ze skupiny ŠKODA HOLDING (zastavení financování ze strany komerčních bank a možná „řetězová reakce“ podávání návrhů na konkurzy).

Dále je třeba vzít v úvahu, že ŠKODA JS a.s. se nachází v oblasti specifikované v čl. 87 (3) písm. a) smlouvy o založení ES, tedy v oblasti s mimořádně nízkou životní úrovní a vysokou nezaměstnaností.

- d) Veřejná podpora musí být doprovázena po oznámení závazkem ze strany příslušného členského státu, že nejpozději do šesti měsíců od schválení opatření pro podporu na záchranu sdělí Komisi restructuralizační plán nebo likvidační plán nebo důkaz, že půjčka je plně uhrazena nebo že záruka skončila.

Ve výroku tohoto rozhodnutí byla stanovena podmínka, že Ministerstvo financí České republiky do šesti měsíců ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí předloží Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže restructuralizační nebo likvidační plán společnosti ŠKODA JS, a.s. nebo prokáže, že garance poskytnutá Českou konsolidační agenturou skončila.

- e) Veřejná podpora musí být omezena na částku potřebnou k udržení podniku v chodu na dobu, pro niž je podpora schválena (například krytí nákladů na mzdy nebo běžné dodávky).

ŠKODA JS a.s. se v současné době nachází (...)

Souhrn finančních důsledků zastavení Projektu pro ŠKODA JS:

(...)

Na základě výše uvedeného je možné stanovit, že neposkytnutí předmětné garance ze strany České konsolidační agentury by znamenalo zastavení Projektu, což by mělo pro ŠKODU JS a.s. likvidační důsledky.

Pokud poskytovatel předloží do šesti měsíců od nabití právní moci tohoto rozhodnutí restrukturalizační plán společnosti ŠKODA JS a.s., Úřad může za účelem restrukturalizace společnosti ŠKODA JS a.s. schválit prodloužení lhůty pro poskytování veřejné podpory stanovené tímto rozhodnutím.

IV. Závěr

Dne 2.7.2002 bylo účastníku řízení doručeno vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, případně navrhnout jeho doplnění. Tohoto práva se účastník řízení dne 3.7.2002 písemně vzdal.

Vzhledem k tomu, že poskytnutí veřejné podpory vyhovuje podmínkám stanoveným v Pravidlech pro záchranu a restrukturalizaci firem v obtížích (publikovaných v Official Journal C 288, 9.10.1999) a § 5 písm. c) zákona, kde je uvedeno, že je možno udělit výjimku ze zákazu poskytnutí veřejné podpory u veřejných podpor, které mají usnadnit rozvoj určitých hospodářských aktivit a oblastí, Úřad výjimku ze zákazu veřejné podpory povolil za podmínek uvedených ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí v souladu s § 6 odst. 5 zákona o veřejné podpoře nelze podat rozklad.

Ing. Josef Bednář
předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže

Obdrží:

Ministerstvo financí České republiky
Letenská 15
118 10 Praha 1